

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 2. Alia ad idem propositum Sanctorum Patrum testimonia subiunguntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

debet excludere quantumlibet rerum quantumuis spiritualium, quatenus ad ipsum, per proprium amorem etiam spiritualem pertinere possunt, appetitum, soliusque Dei gloriam intendere, quae testimonia ibidem videnda sunt. Et ideo D. Tho. 2. 2. quest. 23. artic. 6. in corpore excellentiam charitatis explicans inquit: *Charitas attingit ipsum Deum, ut in ipso sitat, non ut ex eo aliquid nobis proueniat.* Quod bene nouerat Sancta Mater nostra THERESIA, quando loco supra c. i. n. 20. citato dicebat. *Hoc quam optime nouis Dominus, vel ipsa in grauiissimam cecitate incidi, quod nec honor, nec vita, nec gloria, nec bonum aliquod in corpore, nec in anima sit, quod merecineat, & quod nec velim nec desiderem, nec aliud emolumentum queram preter gloriam eius, &c. &c. 39.* fuit vita id ipsum testatur inquiens: *Verba autem, que idenitatem dicere, & quidem verissime (prout mihi quidem videtur) soleo, sunt haec;* Quid de me ipsa sollicita sum, præterquam de te Domine?

§. II.

Alia ad idem propositum Sanctorum Patrum testimonia subiunguntur.

SED præter illa adhuc alia, ad hoc præpositum placuit subiungere, &c in primis D. Bernard. explicans illud Cantic. 3. *Tenui eum, nec dimittam,* comparat amorem quem in his verbis sponsa ostendit ad sponsum cum amore, quem ostendit Patriarcha Iacob, dum postquam tota nocte cum Deo, seu Angelo Dei personam representante lucetatu fecerat, dixit ei, non dimittam te, nisi prius benedixeris mihi Genes. 32. quiibus in verbis Iacob amorem quandam veluti mercenarum respectu Dei demonstrasse videtur, siquidem saltim pro benedictione ipsum Deum dimittere volebat; secus vero Sponsa, quæ adeò ardenter Sponsum diligebat, ut adhuc pro benedictione ipsius Dei noller ipsum dimittere, sed tenere ipsum solum præter se ipsum, & non propter eius benedictionem, seu consolationem amans, & querens. Qui modus operandi, & amandi perfectior est, vnde Bernardus loco citato, sic inquit: *Sponsa non vult Sponsum dimittere, & forte magis, quam Patriarcha id non vult, quia nec pro benedictione quidem, siquidem ille benedictione accepta dimisit eum, hoc autem non, sed nolo inquit benedictionem tuam, sed te, quid mihi est in Calo.* & à te quid volui super terram, &c.

Eandem doctrinam expresse docet Sancta Mater nostra THERESIA, cap. II. fuit vita, sic inquiens: In primis notandum est, vnde etiam ipsa id dicere audeo (longa quippe experientia id didici) animam, quæ in hac orationis mentali via firmo cum perseverandi proposito ambulare initit, & iam eo peruenit, ut parum curet, ac non multum propriea exultet, aut deificatur, quod hanc spiritus consolations, & animi teneritudinem ei Dominus vel subtrahat, vel concedat, hanc, inquit animam non parvam viæ partem iam confecisse, & metuere non debere, ne retro respiciat, esto subinde labatur, & cespitet, quod edificium super firmo fundamento strui incipiat. Et certum est, amorem Dei non in effusione lachrymarum, non in his dulcediniibus, & teneritudine (esto hac plerumque consecutum, & in huic consolationem nostram ponamus) sum esse, sed in eo, vt illi cum iustitia, animo boro, & humilitate seruamur. In illa quippe, meo iudicio, potius quid accipimus, quam demus. Mulierculis quidem infirmis & parvorum virum, qualis ego sum, arbitror expedire, ut cum suavitate quadam, & blande conduceantur, sicut me Deus modo conducit, ut aliquibus laboribus, quos

13

Mai-

B.
Johannis
a Cruce

Opera
mystica
M.VII
124

130

ELVCIDATIO THEOLOGICA

Maiestas eius mihi imponere voluit serendipit sim; sed dum illius tres seruos Dei, viros magnos & thoratis, & doctrina & ingenij magnificare video, quod nullam à Domino sensualem deuotio accipiunt, graue mihi id est audire. Non dico autem, vt eam non accipiant, si quando illam Deum largitur, aut non magnificant (tunc quisppè Maiestas eius videbit illis eam expedire) sed ne, cum uarent, se se discrument, aut ideo eam minime sibi necessariam esse existimant, quod eius Maiestas, lam non det, discant vero sui ipsorum Domini & Victores esse. Credant oportet insignem hoc errorem esse (experta hoc ego sum & vsu obseruauui) nec non quandam imperfectionis spucum denique cum libertate spiritus, sed cum pusillanimitate in certando procedere. Id ipsum docet etenim S. Marci c. 39. Iuxta vice, & l. mansionum mansione 2. c. 1. Quod etsi adhuc alias dicit, huius menicerum reposito: nimirum vt qui primum incipit, hic non nisi delicias & consolations est pene, aut sibi singat; hoc namque nimis humile & infirmum tam pretiosi, & magni edificij fundatum faret, &c. Hoc idem mansione 4. cap. 2. repetit.

6. Accedit D. Bonaventura de 7. processu Relig. cap. 20. vbi sic habet: Suntem quidam sensibiles dulcedines, & suavitates experientia, quae deuotis quandoque infunduntur, que in vere sunt, & à Deo possimus existimare, quod deinceps quibusdam nouis, & rudiis, qui sponte nondum lucide intelligunt, vt saltim per sensibilia consolentur in Domino, qui veritatem patet spiritualium non cognoscunt, in quibus maior vobis est, & certior veritas, & fructuosis profectis, & prior perfectione, & post pauca subiungit. Sciendum quod aliqui seducuntur in eis, & patiantur aliquid magnum, quod in se nullius est meriti, &c.

7. Conlonat Ioan. Rusbroch. qui li. de vera contemplatione c. 69. hæc habet verbi. Precipit etiam nobis, vt absque vila mercede contemplatione ipsum supra nosmetipos, & omnino, intentione, ac amore prosequamur: charitas enim primum est, & vita eterna. Neque sine aliquo spectu, vel reflexione amare debemus, amare enim ea de causa, vt vicissim amemur, naturæ est, & amoris inordinati. Et inferius subiungit: Multoque gratius nobis est debet credere, sperare, atque confidere illi, quam de vita eterna esse certos, atque securos, precipit quidem nobis, vt se eternam dignamus, non autem precipit, vt mercedem eligamus (& post pauca addit) qui boni sunt, hic enim est voluntas Dei, quam sua ipsorum, malenique esse apud inferos cum voluntate Dei, quam in eis volente Deo. Et lib. 2. de ornatu spirituali, nuptiarum c. 30, eandem habet doctrinam de verbis. Christus in homine istiusmodi desolato libræ aquamenitū, vel equilibrium obivit: siue dulcibus eum afficiat, vel amari; siue lucem infundat, vel premiat tenebris; siue quidquid deuenit imponat, semper libra seruat aquabilitatem, & omnia aequaliter accipit, semper tamen peccato evapio, quo a penitus oportet esse profligatum (& postea subiungit) consolatione omni vnguam à Deo prestata, quatenus eidem honorificum esse potest, libenter carendum. Hæc omnia eleganter Rusbrochius.

8. Sed strictissime in eadem doctrina tradenda loquutus fuit Tauler. ser. Dogmata 25. post Trinit. vbi sic ait: Sed nec pro se ipso, vel sui causa, vero amatori in spirituali interiori dulcedine voluptatem, aut oblationem querere licet, eametsi imperfectus, ac incipientibus. Cogit se etsi id videatur esse permisum, perfectus verò minime. Idem docet ser. S. Matthæi fol. 514. col. 1. ibi: Certè inueniuntur, quos externa exercitia mirum in modum delectent, multaque cum dilectione illis incumbant, tantamque in eis capiant voluptatem, & gloriani, propterea malo minus gressi sunt Deo: & tanta posset eiusmodi esse delectatio, ut prorsus ingrata forent Deo, seque ab illis arceret, quando in illis se ipsos potius, quam Deum quererent. Et inferius inquit: Itaque inchoat significatur, delectationem omniem, que in virtutum exercitijs, & artibus habent possum, amarum

concremandam, & immolandam rursus Deo. Et hoc idem prosequens, inferius afferit hanc doctrinam intelligi ab his, qui obscura itinera, & angustas semitas ingredi habent, quodvtime non est omnium, &c.

Similiter Dionysius Carthusianus id ipsum expresse docet, dialogo in institutione nouitorum art. 5. his verbis: Tu & similes tui in spiritualibus exercitijs non dum satis exercitati, actrii, putatis veram deuotionem in sensibili quodam sapore interno perceptibilem feruore consistere: non pensantes, quod heretici quoque. Iudei, & Saraceni in sacrificijs, & orationibus sui frequenter Lachrymantur, feruent, ac dulci afficuntur sapore. Et inferius subdit: Sed scito, quod quamvis interna consolationis feruore frequenter a Deo präsentur, & vera sint charitatis effectus, non tamen (vt tactum est) semper, nec ad veram deuotionem necessario requiruntur. Porro vera, ac secura deuotio est promptitudo superioris appetitus, seu voluntatis ad ea, quae Dei sunt, cum cordialis detestatione, ac debit a fuga omnis mortalis peccati: siue hoc sit cum feruore sensibili, siue non (et insuper addit inferiori e aliquando in hoc errore fuisse.) Magna est (inquit) ignorantia, & inexperientia mea, & erravi: hic usque, tunc solum, ac vere putans me esse deuotum, dum consolacionem, feruorem, & gustum sensi internum.

Suffragatur etiam Albertus Magnus lib. de adhærendo Deo cap. 10. dicens. Praterea non multum cures actualem deuotionem, ac sensibilem dulcedinem, vel lacrymas, sed tantum p. r. bonam voluntatem in intellectu sis mente, cum Deo, intrate unitus.

Sed his omnibus tandem modernos aliquos Doctores graues ramen & pios addere placuit; in primis insignem Antistitem sapè sapientiam citatum Bartholomaeum à Martyribus 1. part. cōpendij c. 7. pag. 53. qui ideo afferit, Deum aliquando huiusmodi consolationes denegare, Ut probemur, an stipendio consolationum spiritualium solum ducti Domino inferuimus, &c. Ergo sensit non esse opus perf. Etum Deo propter huiusmodi consolationes inferuire, spiritualibusque exercitijs incumbere. Quam doctrinam repetit idem Antistes 2. parte, eiusdem compendij cap. 13. pag. 124. ibi. Perfectè vero viuentes non feruili, aut mercenario, sed verè filiali amore in Deum tendunt dicentes: Quid mihi est in cœlo, & à te quid volui super terram? &c. Non potest ergo negari esse imperfectum operandum, prædictis exercitijs, ex amore spiritualium consolationum incumbere.

Accedat singularis ille contemplatiuus Venerabilis Thomas à Leys, Augustinianus, in libro perutilissimo, qui inscribitur labores Leys, labore quadragesimo octauo, ad principium, vbi sic inquit: Deus denegat diuinas consolationes, ut amor erga ipsum perfectius depuretur, & ne homines quarant, aut ament suam diuinam maiestatem ob gratias, quas ab ipso expectant, sed propter id quod est in se. & quia amari meretur, si que illi ex puro amore subdantur, ut aque libenter ab eo se tractari permittant derelictionibus, ac favoribus. Et hic est perfectissimus status eorum, qui perfectè amant, & servant Deo, à multis ignorantibus, & à paucis expeditus, quemque paucismi attingunt, &c. Huc usque Venerabilis hic vir.

Hanc eandem doctrinam, ab Augustino accipiens, docuit Aluarado in Arte bene vivendi lib. 2. c. 44. num. 11. Sucquer lib. viæ vitæ æternæ cap. 18. Aluarez de Paz tom. 1. de vita spirituali l. 3 p. 1. c. 12. & 10. 1. 1. 2. p. 3. c. 8. Rosignolius de disciplina Christianæ perfectione l. 5. c. 6. Arias de mortificatione tract. 5. orationis métal 1. c. 3. & 4. nostrar loan. à Leys Maria in schola orationis tra. 3. dub. 51. Ludovic. de la Pueute in meditat. 3. p. in introduct. §. 3. & in meditatione 26 punct. Molin. Carthus. in doctrina orationis tract. 1. c. 6. Pater Ildephonse Rodericus tit. 1. tract. 5. c. 18. & tra. 8. c. 24. 25. 26. & in 27. ad hoc propositum referit. Aug. de orando Deum epist. 131. S. Hieronymus.

B.
Iohannis
in Cruce

Opera
mystica
M. VIT
124

144

ELV CIDATIO THEOLOGICA

mum super illud Threnorum; Sed cum clamauero, & rogauero, exclusit orationem manu. Sanctum Gregor. lib. 20. moral. c. 21. & 24. & Magistrum Aulam tom. 2. epist. ad de-
niq[ue] hanc doctrinam approbat Magister Basilius Legionensis in Defensorio sepi-
citate propositione 17. vbi ad hoc propositum explicat, quod dicitur de quib[us]dam
Lucæ 8. Qui cum gaud: o suscipiunt Verbum Dei, & in tempore tentationis recedunt. Tales nam-
que assertit esse illos, qui opera bona ex intuitu prædictatum consolationem ex-
cent, ex quo sit, ut deficientibus prædictis consolationibus, earumque loco adueni-
entibus tentationibus, ipsi quoque deficiant, & à perfectionis via recedant.

Ex quibus omnibus satis constat, doctri[n]ā Mystici nostri Doctoris in hac propo-
tione esse communem apud S. Parres, & Doctores Catholicos, de cuius proinde ver-
itate, & securitate nulla rationabilis suspicio suboriri potest, sed quidquid contra illam obijceretur, eodem modo aduersus communem Sanctorum Patrum, & Docto-
rum Catholicorum consensum deberet obijci.

CAPUT VIII.

Octaua propositio elucidatur, Sanctorumque Patronum,
& illustrium Doctorum testimonij
illustratur.

P ergimus ulterius ad elucidandam octauam propositionem, quam habet Mylli-
cus noster Doc. lib. 3. Ascens. Mont. Carm. cap. 17. vbi sic inquir, Namque quoniam
liberos, ut nonnulli faciunt, qui ob filiorum desiderium mundum vniuersum inuerunt & par-
bant, non enim illius perspectum est, an probi futuri sint, Deoque famulaturi, & utrum gaudium
quod ex ijs prestolantur, fortassis vertendum sit in maiorem: requies & solatium in afflictione &
tribulationes: honores in ignominia, prebeatque occasionem Deum magis offendendi; quemadmodum
multi contingere solet &c. (Et paulo inferius subiungit) Vanitas quoque est derum
vel marito latari, quando evidenter non constat melius se in suo matrimonij statu Dio consig-
natum non habentes sint, &c.

Quamvis huius propositionis veritas adeò aperta sit, ut mirum videatur porro ter-
rificum in illa offendere, & quamvis etiam legitimus, & Catholicus eius sensus ex aliis
circa elucidationem primæ propositionis, & ex testimonij Sanctorum Patronum ibidem
adductis evidentissimè patet, tamen pro maiori huius rei declaratione, illa
qua, quæ ad elucidationem huius propositionis magis in par-
ticulari pertineant, subiunge-
mus.

J. L. L.